

Lokalt samarbete i folkbildningen

Samstud Norduppland
Verksamhetsberättelse 2009

SAMSTUD NORDUPPLAND

Verksamhetsberättelse 2009

Samstud Norduppland har till uppgift att vara ett samarbetsorgan dels mellan studieförbundens lokalavdelningar, dels mellan dessa och Tierp-Älvkarleby-Östhammars kommuner, Uppsala Läns Bildningsförbund och övriga organisationer.

MEDLEMSORGANISATIONER

ABF i Uppsala län	Studieförbundet i Uppsala län
ABF Östhammar	Sensus studieförbund Uppsala Härnösand
Studieförbundet Bilda Öst	SV, Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala
Folkuniversitetet	Knivsta Tierp Älvkarleby
Medborgarskolan Mälardalen	SV, Studieförbundet Vuxenskolan
NBV Uppsala län Gotland	Östhammar
SISU Idrottsutbildarna Uppland	

KOMMITTÉNS VERKSAMHET

Samstuds arbetsområde utgörs av Tierps, Älvkarleby och Östhammars kommuner. Under 2009 har alla studieförbund haft verksamhet i Tierps, alla utom en i Östhammars kommun och alla utom tre i Älvkarleby kommun. Vid utgången av 2009 fanns tre helt eller delvis bemannade kontor i Tierps kommun, två i Östhammars och inget i Älvkarleby kommun. Under året har Samstud Norduppland haft fem sammanträden inklusive årsmötet, ett ”e-postmöte” samt ett möte med Tierps kommun.

KOMMUNKONTAKTER

Samstuds samtalsämnen har präglats av kommunernas minskande stöd till folkbildningen och konsekvenserna i form av studieförbundens minskade arbetsmöjligheter. Trots detta beslutade Samstud att försöka påtala studieförbundens verksamhet och betydelse. Bland annat uppdrogs till ULB att göra två presentationer – ”Folkbildning – möten som utvecklar Tierp” och motsvarande för Östhammar.

I mars 2009 hade Samstud ett möte med Pia Wårdsäter, ordförande i Tierps kommuns utskott för barn och ungdom, tillika vice ordförande i kommunstyrelsen, kulturchefen Carin Isaksson Palmqvist och kultursekreterare Ulrika Eriksson. Samstuds medlemmar berättade om aktuell verksamhet och framtidsplaner. Man kom även överens om att skicka presentationen Folkbildning – mötes om utvecklar Tierp till kommunfullmäktiges ledamöter.

en obekväm sanning

För Östhammars kommun beslöts om en gemensam kulturinsats i kommunen för att visa att studieförbunden försöker upprätthålla viss verksamhet. Samstud uppdrog därför till ULB att samordna och förbereda en visning och diskussion av Al Gores berömda klimatfilm En obekväm sanning. Ett trettiotal Östhammarsbor deltog i arrangemanget.

I juni kom ett dråpslag för studieförbunden från vardera kommunerna Tierp och Östhammar. Man meddelade att studieförbundens bidrag skulle minska ytterligare, trots att halva året redan gått. För Tierps del tog man bort närmare 25 % (i förhållande till 2008) och i Östhammar plockade man bort 32 %, detta utöver de senaste årens redan kraftiga nedskärningar av bidraget.

Som en följd av detta skrev en av Samstuds medlemsorganisationer till Östhammars kommun, och påtalade vilka konsekvenser som beslutet kan få. Alla studieförbund och ULB bjöds då till ett möte med kommunledningen och representanter från kulturnämnden. Studieförbunden fick besvara intresserade frågor, dock utan att några besked gavs om framtida stöd från kommunen. Samstud beslöt även att inte lägga ned resurser på en planerad gemensam verksamhetspresentation.

Konsekvenser för studieförbunden

Samstuds medlemmar har konstaterat, att det blir allt svårare att upprätthålla verksamhet i de norduppländska kommunerna. Den verksamhet som bedrivs i Älvkarleby drivs med statsbidrag som enda bidrag. I Tierp och Östhammar har verksamhet – både cirklar och kulturarrangemang - måst läggas ned, det pedagogiska stödet till cirklarna har minskats, deltagaravgifter har höjts och lokaler kanske måste sägas upp. Exempel: dansverksamhet för ungdomar i Tierp har lagts ned och en planerad fortsatt kulturvecka i Öregrund nästa sommar kommer inte att bli av. En av de två sista studieförbundsavdelningarna i Östhammars kommun upphör från 2010 för att uppgå i en större länsavdelning, med minskad bemanning som följd.

FÖRÄNDRINGAR I STUDIEFÖRBUNDENS VERKSAMHET OCH RESURSER

ULB har under en lång följd av år följt och analyserat bidrags- och verksamhetsutvecklingen i länets kommuner och även särskilt rapporterat till Samstud om kommunerna i Norduppland. Utvecklingen har inte varit positiv. Dock har studieförbundens totala verksamhetsvolym under 2009 ökat något i alla tre kommunerna, trots minskningarna av kommunbidragen.

TIERPS KOMMUN Efter fyra år med oförändrat kommunbidrag om 920 tkr sänktes det 2006 till 890 tkr. 2007 ökades det dock på något till 907,8 tkr, inklusive 46 tkr till SISU Idrottsutbildarna. 2008 skedde en liten ökning till 915 tkr, varav ca 46 tkr till SISU. Inför 2009 var beslutet i kommunen att studieförbundsbidraget skulle vara 846 tkr. I juni, då halva året redan gått, sänktes plötsligt bidraget med tvåhundrausen kronor (-23%) till 646 tkr. Total bidragsminskning från 2005 är alltså 30 %.

Även studieförbundsverksamheten i Tierp har under femårsperioden minskat mycket. 2005 rapporterades 25 790 studietimmar bidragsvolym (det vill säga all verksamhet omräknad till studietimmar) till 18 553, från och med 2007 exklusive SISU. 2009 rapporterades 19 728 studietimmar, varför verksamheten under tiden 2005 – 2009 minskat med 23,5 %.

ÖSTHAMMARS KOMMUN MINSKADE i början av 2000-talet sitt studieförbundsbidrag med hela 37 %. Små ökningarna åren 2005 – 2007 gjorde att skillnaden mellan 2003 och 2007 blev ”endast” -26 %. Kulturnämnden beslöt sedan med hänvisning till sparbetning att göra ytterligare nedskärningar, varför bidraget 2008 var nere i 784 tkr. 2009 skedde alltså ytterligare minskning, varav i likhet med Tierps kommun en kraftig minskning (-30%) i juni, vilket betydde att bidraget blev 448 tkr. 2003 var totalbidraget 1 256 tkr. Med minskningen 2009 har bidraget sålunda skurits ned med 808 tkr eller 64,3 %.

Självklart har detta följts av verksamhetsminskning. Ett stort ras kom mellan 2004 och 2005. Från 2005 har verksamheten först sjunkit för att öka till ungefär samma nivå. Antalet kulturprogram har dock mer än fördubblats - från 583 program år 2005 till 1 666 program år 2009. I denna verksamhetsform står Studieförbundet för en ökning från 49 program 2005 till 630 program fyra år senare. Det innebär att den totala volymen (delvis underlag för kommunbidraget) jämfört med 2005 i stort sett är oförändrad. 2009 utgjorde den 20 448 studietimmar.

2004 DROG ÄLVKARLEBY bort det generella stödet till studieförbundens verksamhet. Kommunen har haft sedan dess haft ett litet öronmärkt bidrag, med oklart formulerade kriterier. Som en följd av att det generella stödet togs bort har folkbildningsverksamheten i Älvkarleby kommun minskat mycket kraftigt.

Den totala verksamheten, d v s studiecirklar, annan gruppverksamhet och kulturprogram var 13 166 studietimmar år 2003. 2009 hade detta antal sjunkit till 5 422. Denna minskning är dock ojämnt fördelad. De flesta har minskat i mycket hög grad - från halvering till total nedläggning. Fortfarande står ABF för 78 % av den rapporterade verksamheten med 4 096 studietimmar volym. Deras verksamhet har minskat med 31 % från 2003 till 2009.

Vid bedömning av ovanstående verksamhetsvolymerna skall noteras, att SISU Idrottsutbildarna från och med 2007 inte redovisas i SCB:s studieförbundsstatistik. SISU:s andel 2006 i Tierp omfattade 4,7 % och i Östhammar 3,6 % samt i Älvkarleby 18,2 % av den totala verksamheten.

STUDIEFÖRBUNDENS VERKSAMHET SAMT KOMMUNBIDRAG

i de tre norduppländska kommunerna under tiden 2000 – 2009.

År	TIERP		ÄLVKARLEBY		ÖSTHAMMAR	
	Tot verks, ant stud tim volym	Kommun- bidrag	Tot verks, ant stud tim volym	Kommun- bidrag	Tot verks, ant stud tim volym	Kommun- bidrag
2000	29 595	1 035 000	13 696	510 000	34 407	1 396 000
2001	25 469	1 035 000	14 868	400 000	34 590	1 256 000
2002	24 276	920 000	13 166	385 000	31 172	1 256 000
2003	25 638	920 000	13 911	380 000	29 144	1 256 000
2004	26 883	920 000	11 135	0	27 859	875 000
2005	25 790	920 000	9 098	0	20 168	892 000
2006	23 665	890 000	6 929	0	19 734	910 000
2007	21 253	861 560	6 011	0	17 626	929 000
2008	18 553	869 000	5 317	0	19 691	784 000
2009	19 728	646 000	5 422	0	20 448	448 000
Förändr 2003--2009	-5 910	-274 000	-8 489	-380 000	-8 696	-808 000
%	-23,1%	-29,8%	-61,0%	-100,0%	-29,8%	-64,3%

I åren före 2007 ingår SISU Idrottsutbildarnas verksamhet

I kommunbidragen från och med 2007 ingår inte bidraget till SISU.

Som synes är utvecklingen mycket negativ. En mycket viktig fråga för studieförbunden i Samstud Norduppland är på vilket sätt verksamheten kan upprätthållas då de kommunala stöden sviktar så kraftigt som de gör.

KONTAKT OCH INFORMATION

Samstud Norduppland får fortlöpande information om aktuella folkbildningsfrågor från ULB:s kansli. Detta innefattar information från centrala, regionala och lokala källor samt om ULB:s aktiviteter. Under året har särskilt uppmärksammats frågor kring studieförbundens gemensamma kommunikation utåt.

EKONOMI OCH ADMINISTRATION

Samstud Norduppland köper tjänster av Uppsala Läns Bildningsförbund för skötsel av ekonomi, administration när det gäller gemensamma kontakter, kallelser, protokoll, utskick av handlingar och för verkställande av en del av kommitténs aktiviteter.

Samstuds ekonomiska ställning framgår av det bifogade bokslutet. Kassabehållningen är 9 647 kronor.

FUNKTIONÄRER

Ordförande	Jakob Sundmark, Sensus, tjl 901001—100731
Ordförande	Gunilla Nilsson, 091001 - årsmötet 2010
Vice ordförande	Agneta Monie, ABF
Sekreterare	Inger Eriksson, ULB
Arbetsutskott	Jakob Sundmark, Sensus, Agneta Monie, ABF Ann-Britt Clavebring, Medborgarskolan
Valberedning	Torbjörn Trolte, Studieförbundet Gunnel Eriksson, ABF
Revisorer	Eftersom ULB förvaltar Samstuds ekonomi, omfattats den av den revision som ULB:s revisorer Bengt Alm och Lillemor Sjölund utför.

SLUTORD

Verksamhetsåret 2009 började i positiv anda men utvecklingen har inte varit densamma. De stora neddragningar av kommunbidragen i både Tierps och Östhammars kommuner, vilka aviserades när halva året gått, påverkar oss studieförbundet i högsta grad. Vi har till exempel måst avstå ifrån viss verksamhet i framtiden. Om vi jämför verksamhet och kommunbidrag i för åren 2005 och 2009, ser vi att stödet från Östhammars kommun har skurits ned till hälften – från 44 kr till 22 kronor per studietimme. I Tierps kommun är trenden likartad men bidragsminskningen är inte lika stor: från 36 kronor till 33 kronor per studietimme. Och i Älvkarleby kommun finns ju sedan 2004 inget generellt folkbildningsstöd över huvudtaget.

Vi måste fortsätta att gemensamt och med tydligare medel synliggöra studieförbunden och vårt rika utbud av verksamhet. Det kan vara genom riktad marknadsföring eller genom annonser och att vi skärper oss när det gäller att informera tidningar och andra media om pågående verksamhet. Vi fortsätter naturligtvis att uppvakta kommunrepresentanter om folkbildningens viktiga uppgift .

Vårt verksamhet är värd och viktig att visa upp!

Gunilla Nilsson
ordförande

SAMSTUD NORDUPPLAND

RESULTATRÄKNING 2009-01-01 -- 2009-12-31

INTÄKTER	2009	2008
Medlemsavgifter 2009	10 500	12 700
En obekväm sanning	12 342	
Summa intäkter	22 842	12 700

KOSTNADER

Infomaterial	-50	-200
En obekväm sanning	-10 768	
Uppdrag till ULB	-10 313	-9 375
Porto, tele, kopiering, kont matr	-637	-545
Representation	0	-266,5
Sammanträdeskostnader	-284	-244,5
Summa kostnader	-22 052	-10 631
Årets resultat	790	2 069

BALANSRÄKNING 2009

TILLGÅNGAR

Kortfristig fordring	9 647	8 857
Summa tillgångar	9 647	8 857

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Eget kapital	-8 857	6 788
Årets resultat	-790	2 069
Summa skulder och eget kapital	-9 647	8 857

Uppsala 2010-02-26

Inger Eriksson

Samstud Norduppland

Arbetarnas Bildningsförbund

ABF i Uppsala län

Lokalkontor Tierp/Älvkarleby
Bondegatan 2, 815 36 Tierp
Tel 0293-138 60, fax 0293-143 21
Agneta Monie, agneta.monie@abf.se

ABF Östhammar

Köpmangatan 2
747 43 Gimo
Tel 0173-410-10, fax 0173-412 64
Gunnel Eriksson, gunnel.eriksson@abf.se

Studieförbundet Bilda

Trädgårdsgatan 14, 753 09 Uppsala
Tel & fax 0224-308 09
Sören Johansson
soren.johansson@bilda.nu

Folkuniversitetet

Box 386, Portalgatan 2 A
751 06 Uppsala
Tel 018-68 00 00, fax 018-68 00 50
Gunnar Danielsson
info.uppsala@folkuniversitetet.se

Medborgarskolan

Box 2113, S:t Larsgatan 4, 750 02 Uppsala
Tel 018-56 85 10, fax 018-56 85 01
Ann-Britt Clavebring
ann-britt.clavebring@medborgarskolan.se

NBV Uppsala län Gotland

Stationsgatan 5, 815 38 Tierp
Tel 0293-104 64, fax 0293-143 38
Birgitta Nordqvist
birgitta.nordqvist@nbv.se

SISU Idrottsutbildarna

Box 23062, Sportfältsgatan 3,
750 23 Uppsala
Tel 018-27 70 00, fax 018-24 77 30
Anders Björnlund
anders.bjornlund@uppland.rf.se

Studiefrämjandets avdelning i Uppsala län

Box 18, Bangårdsgatan 20, 815 21 Tierp
Tel 0293-136 66, fax 0293-136 84
Torbjörn Trolte
torbjorn.trolte.@studieframjandet.se

Sensus studieförbund

Box 1514, Västra Ågatan 16
751 45 Uppsala
Tel 018-66 19 50, fax 018-69 56 09
Jakob Sundmark
jakob.sundmark@sensus.se

SV, Studieförbundet Vuxenskolan

Box 1445, Kungsängsgatan 12
751 44 Uppsala
Tel 018-10 23 70, fax 018-12 12 18
Sonja Dubiel
sonja.dubiel@sv.se

SV Östhammar

Rådhusgatan 6, 742 31 Östhammar
Tel 0173-218 11, fax 0173-121 77
Gunilla Nilsson
gunilla.nilsson@sv.se

UPPSALA LÄNS BILDNINGSFÖRBUND

Folkbildning - Samverkan - Information
S:t Persgatan 13, 3 tr, 753 20 Uppsala
Tel 018-15 54 30, fax 018-15 04 30
Inger Eriksson, inger.eriksson@ulb.se
inger.eriksson@folkbildning.net